

Kristina Novotná

BLEDĚMODRÝ KRÁLÍČEK

machart

machart

*Když nás chtějí bohové potrestat,
vyslyší naše modlitby.*

Oscar Wilde

Kristina Novotná

BLEDEMODRÝ
KRÁLÍČEK

Bleděmodrý králíček

Stál na ulici před supermarketem a mačkal v náruči bleděmodrého králíčka. Ten plyšák byl to jediné, co mu zbylo. Musel s tím počítat. Už pár dní věděl, že se to blíží. Měl být připravený, ale nebyl.

Lekl se, když přestala mluvit. Naposled řekla jeho jméno a pak zmlkla. Jen se usmívala, vydávala ty zvláštní zvuky připomínající mlaskání nebo plakala. Nejvíce se bál jejího pláče. Nerozuměl mu a ani neměl čas ho pochopit. Všechno šlo tak rychle. Pak už jen ležela, skoro se nehýbala. Trhaně pohybovala malýma rukama, a když jí podal prst, pevně se chytla. Pozorovala ho velikýma očima. Děsil ho její pohled. Byl naléhavý, plný nepokoje a nekonečného smutku. Věděl, že ona to ví. Oči jí zmodraly. S tou temnou modří přicházel konec. Konec.

Teď tu stál, králíčka přitisknutého oběma rukama na prsa, a brečel. Svíral hračku silně, až mu zbělely prsty. Vzlykal. Celým tělem mu probíhaly horečnaté záchvěvy. Nemohl se uklidnit. Nemohl se pohnout. Civěl na místo, kde ještě před chvílí stál kočárek. Byl pryč. Byla pryč. Jeho holčička. Navždy. Ta jistota ho děsila a přimrazila k zemi. Věděl, že by měl volat policii a ohlásit únos. Ale proč vlastně? Proč by měl, když zmizela tak nezvratně. Ať udělá cokoli, ona se nevrátí. Nikdo mu ji nemůže vrátit. Ona odešla. Nechala mu jen bleděmodrého králíčka.

Ani nevěděl, jak dlouho tak stál. Stmívalo se. Měl by jít domů. Ale proč? Proč jít domů? Proč jít někam? Proč vůbec jít? Proč něco dělat, když nic nemá smysl? Cokoli, co udělá,

nemá cenu. Bez ní. Svezl se na chodník. Sednul si na zem, skrčil nohy, hlavu položil na kolena. Čekal. Čekal, až ho seberou. Policie ho obviní. Nikdy ji nenajdou, proto bude první podezřelý. Raději ať je to hned, ať ho odvezou a vyslyšají. Stane se to samo. On nemusí nic dělat. Všechny okolnosti budou nasvědčovat tomu, že ji zabil. Obviní ho z vraždy. Zavřou ho a pak popraví. Nemusí se zabít sám. Pousmál se. Ta představa ho podivně potěšila. Protáhl si nohy, opřel se zády o zeď domu a čekal. Čekal hodinu, dvě. Čas ubíhal a on se pořád jemně usmíval. Už věděl, co chce udělat, věděl, že chce jít za ní. A tak čekal klidně a bylo lhostejno, jak dlouho tu bude sedět.

Konečně přijeli. Dva policisté vystoupili z vozu. Boris je přivítal úsměvem. Zmátlo je to, a tak jen věcně řekli:

„Vstaňte!“

Poslechl je okamžitě.

„Pil jste?“ zeptal se ten menší.

„Ne.“

„Tak proč se tu válíte po zemi?“

„Čekám na vás. Už dlouho. Bolely mě nohy, tak jsem si sed.“

„Proč na nás čekáte?“

„Zabil jsem svou holčičku.“

„Opakujte to!“ ostře řekl větší policista a přistoupil k Borisovi. Prudce mu posvítíl baterkou do obličeje.

„Zabil jsem svou holčičku,“ řekl Boris pomalu a zřetelně.

Komisař Lukas zakroutil hlavou.

„Už na něj nemám nervy,“ řekl směrem ke své kolegyni, ale očima pořád sledoval muže za sklem. „Podívej se na něj! Je tak klidný. A jak divně se usmívá. Je to cvok, nebo to na nás hraje? Jestli to na nás hraje, tak setsakra-mentsky dobře,“ rozčiloval se.

Diana Hoffová taky nespouštěla z muže oči.

„Je smutný, zoufalý, myslím,“ zaváhala, „zdá se mi, že chce, abychom ho usvědčili.“

„Nesmysl. Chce se z toho dostat. Je chytřej. Moc chytřej. Ale my ho nachytáme. Běž tam. Nedělej tu hodnou, to ti nesežere. Ale projev zájem. Donuť ho, ať ti vypráví. Ať mluví. Chci, aby se zamotal. Aby z těch jeho lží někde vykoukla pravda.“

„Lhal ti? Víš, že ti lhal?“ zeptala se Diana pochybovačně. „Vždyť vlastně nic neřekl.“

„Nic neřekl. To je právě ten problém s tímhle chlapem. Když mluví, nic neříká. Nic, co by dávalo smysl.“ Lukas byl naštvaný. „Donuť ho mluvit! Udělej to, jak chceš. Já chci jasný přiznání, inspektorko Hoffová!“ Zavřel za sebou dveře své kanceláře.

Diana za sklem osaměla. Čekala tam v tichu na své kolegy, kteří budou sledovat její výslech. Pozorovala muže. Stárnoucího, šedovlasého, s povadlou, unavenou tváří, s pytlíky vytahané kůže pod očima. Muže za sklem, který se chová tak podivně. Muže, který se přiznává, že zabil, ale ne, že vraždil. Dívala se na jeho ztrhaný obličej a snažila se pochopit, co je v něm zvláštního. Co ji na něm tak přitahuje? Zneklidňoval ji a ztěžoval jí soustředění. Jeho obličej měl plno vrásek a skvrn. Přesto byl krásný. To si Diana musela přiznat. Ve tváři onoho muže za sklem našla hlubokou, znepokojující citlivost a smyslnost.

„Bude to těžké,“ povzdechla si. Váhala vstoupit. Ale vtom už přicházeli její kolegové.

„Jdu na to,“ oznámila věcně a rychle stiskla kliku výslechové místnosti.

Diana zapnula záznamník a ohlásila: „Inspektorka Hoffová, 24. března, 14.30. Pokračuji ve výslechu započatém komisařem Lukasem dnes v 9.00.“

Obrátila se k muži za stolem. Zkusila něco neobvyklého. Napřáhla k němu ruku a představila se: „Jsem Diana Hoffová.“

„Boris Duncan,“ řekl a stiskl podanou dlaň.

„Pane Duncane, víte, proč tu jsem?“

„Abyste zjistila pravdu.“

„Abych zjistila pravdu. Správně.“

Boris přikývl a mlčel.

„Chcete mi říct pravdu?“

„Chtěl bych. Ale nejde to,“ řekl smutně.

„Proč ne?“

„Protože cokoli vám řeknu, budete považovat za lež.“

„Jak to víte? Nelžete, a já vám uvěřím.“

„I kdybyste se snažila sebevíc, nemůžete přijmout nic z toho, co bych vám mohl říct. A už vůbec to nemůžete pochopit.“

„Pane Duncane, komisaře Lukase už jste rozzlobil. Nepřejte si rozzlobit i mě. Sám jste se udal. Řekl jste, že jste zabil svou dceru...“

„Ne! Řekl jsem svou holčičku,“ skočil jí do řeči.

„Dobře, svou holčičku,“ opřela se rukama o stůl, stoupala si a podívala se mu zblízka do očí. „Kde je?“ řekla ostře.

„Nevím.“

„Kde je její mrtvé tělo?“ přitvrdila.

„Nevím. Já to nevím. Možná ani není mrtvá. Možná ani není žádné mrtvé tělo. Proboha, na co potřebujete mrtvé tělo? Ona jenom odešla, není, neexistuje.“

„Tak dost! Neutahujte si ze mě!“

„Vidíte, říkal jsem vám, že to nepůjde. Nemůžete mi věřit. Přiznal jsem se. Skončete to.“

„Nemohu. Musím vás vyslechnout. Máte právo na řádný výslech. Na advokáta. Proč jste ho nechtěl?“

Ozvalo se zaklepaní. Vešel seržant a podal Dianě složku. Proběhl rychlý rozhovor. Nervózní pohyby a prudká gestikulace. To, co Hoffová držela v ruce, ji ohromilo. Čekala všechno, jen tohle ne. Boris sledoval, jak si se seržantem rychle ukazují v listinách. Slyšel vzrušený šepot, útržky slov jako: „Ne, to ne! Taky v Dorqveru? Ano.“ Chvilí ticho. „97 Toubour,“ a další list, „Maines ve čtvrtém,“ listování pokračovalo, „to není možné!“ Seržant zavřel dveře. Diana zůstala stát v rohu místnosti, kam nedopadalo

světlo. Vzpamatovávala se. Trásla se uvnitř zlostí. Stěží se ovládala. Věděla, že musí zůstat klidná. Musí vytočit jeho. Tu zrůdu. Tu bestii. Vykročila ze stínu. Prudce udeřila složkou o stůl a postrčila ji k Duncanovi.

„Vy jste sériový vrah!“ Každé z těch slov vyslovila velmi zřetelně. Dívala se muži do tváře. Čekala. Chtěla uvidět něco... něco. Viděla jen údiv. Boris se jí díval do očí a mlčel. Vypadal, jako by přemýšlel.

„Aha,“ řekl po chvíli a trochu se pousmál, „vy jste kontrolovali dobu a místa, kde jsme s Ester žili.“

„Jistě. Dobu a místa, kde jste žil se svou ženou a svými dcerami. Všechny zmizely. Zabil jste je?“

„Ne.“

„Ne? Když jednu ano, tak proč ne všechny? Kde jsou? Kam se poděly? Kam se poděla jejich těla?“

„Už zase těla... Žádná nejsou.“

„Kam jste je ukryl? Zakopal jste je? Spálil? Mluvte, Duncane! Kde je vaše žena?“

„Je pryč. Prostě už není.“

„Dobrá, jak myslíte. Tak tedy konkrétně. V roce 1969 se ženíte s Ester Malkovičovou. Žijete v manželství do roku 1992, tedy skoro dvacet čtyři let. Od toho roku vaše žena neexistuje. Neexistuje o ní jediný úřední záznam. Nic. Ani zmínka o její smrti. Co jste s ní udělal?“

„Mohl bych vám třeba říct, že odjela do Austrálie. Že už se mnou nechtěla žít a odešla ode mě. Ale byla by to lež. A vy chcete pravdu.“

„Ano. Mluvte, čekám.“

„Neodešla. Milovali jsme se. Jen už nemohla být mojí ženou.“

„Kým byla?“

„Mojí dcerou.“

„Dcerou?!“

„Ano. V roce 1993 se stěhujeme do Proustu. S dcerou.“

„V záznamu mám osmnáctiletou Ester Duncanovou. Ta ale vzápětí mizí jako její matka. Vaše druhá oběť?“

Boris mlčel. Hoffová pokračovala.

„Rok 1996. Objeví se patnáctiletá Ester Duncanová v Dalborgu. Vaše další dcera? Proč zmizela? Proč se stěhujete?“

„Já...“ Boris povzdechl a jen zakroutil hlavou.

„Mlčíte. Vaše oběti jsou čím dál mladší. Sbíráte ta děvčátka na ulici a pak si s nimi užíváte, než je zabijete? Co jste udělal s dvanáctiletou Esterkou, jak jste jí říkal? Nevíte? To bylo v roce 1999 v Haalu. Pamatujete se? Jen si vzpomeňte! A co potom s devítiletou holčičkou v Asketonu a se sedmiletou v Allenu? Všechny záhadně zmizely. Vaše dcery!“

Boris mlčel dál. Inspektorka zuřila. Muž naproti ní začal nervózně kroutit hlavou.

Kroutil jí čím dál rychleji.

„Odpovězte!“ křičela. „Odpovězte, kde jsou ta malá děvčátka, vaše dcerušky? Zmizelé! Mrtvé! Nic vám není svaté. Vaše poslední oběti jsou mimina! A ta vaše nečerstvější! Kolik jí bylo, když jste ji nechal v kočárku před obchodem?“

„Asi tak 30, možná 20 minut.“

„Cože?!“

„Ano, pak už jenom 10 vteřin, 9, 8, 7, ... jediná vteřina. Nic. Odešla.“

„Dost! Začněte mluvit pravdu! Varuju vás. Ztrácím trpělivost.“

„Poslouchejte dobře. Tohle je pravda o Ester Duncanové: Existovala jenom jedna jediná. Jenom jedna jediná Ester Duncanová.“

„Tak dost!“ Diana se nadechla. Vypnula záznamník a rychle vyšla z místnosti.

„Co tomu říkáte?“ zeptala se kolegů.

„Chceš kafe?“ řekl Hugo a podal jí kouřící hrnek.

„Dík, to bodne. Nevím si s ním rady. Myslela jsem, že je blázen a jen si vymýšlí. Ale pak ty zmizelý holky. Ty přece existovaly, ne?“

„Jo, to jo. Jenže...“

„Co jenže?“

„Jenže ani jedna neumřela,“ konstatoval Ien.

„Jak to?“

„Neexistuje žádný záznam o jejich smrti. Žádný pohřeb. Žádné mrtvé tělo. V žádné márnici měst, kde žili, ani nikde jinde, se neobjevila jediná mrtvá dívka toho jména nebo věku. Nenašel se jediný důkaz o tom, že by kterákoli z nich zemřela.“

„Musel je schovat. Zakopat.“

„Tak dobře je všechny ukryl, že se nenašla ani jedna jediná mrtvola?“

„Já už nevím. Kluci, jdu za ním znova. Dostanu to z něj. Musím to z něj dostat.“

„Jo, zkus to. Třeba bys mohla...“ Ien přemýšlel.

„Co, kluci, máte nějaký nápad?“

„Mohla bys vypnout záznamník.“

„Ale to by pak neprošlo u soudu,“ namítla.

„Jo. Ale ty chceš pravdu. Zkus ho nechat vyprávět ty jeho lži, ať tě balamutí. Dělej, že mu věříš, ať říká jakýkoli nesmysly. Když necháš člověka lhát, poví ti o sobě možná mimoděk pravdu.“

„To je dobrý,“ řekl Hugo, „tos vymyslel sám?“

„Ne, to jsem někde četl, Hugoušku. A víš, co jsem tam ještě našel napsaný? Že když necháš člověka plácát, může ti podvědomě odkrýt svoje tajemství.“

„Jak to myslíš?“ Hugo se zamračil.

„Nechte toho!“ řekla Diana. „Máme moc práce. Možná má Ien pravdu. Zkusím to. A vy se podívejte znova na to poslední zmizení tý maličký.“

„Už po tom jde šéf se skupinou. Mají nějakou horkou stopu.“

„Díky. Informujte mě. A pana Duncana nespouštějte z očí.“

„Drž se.“

Diana Hoffová vešla do výsledkové místnosti. Automaticky vztáhla ruku po záznamníku. Pak ji stáhla zpět a promluvila na muže za stolem.

„Nechala jsem vám přinést něco k jídlu a kávu, pane Duncane. Jste v pořádku? Nic vám nechybí?“

„Ano, je mi docela dobře.“

„Ptám se proto, jestli můžeme pokračovat.“

„Ano.“

„Rozhodla jsem se, že si poslechnu vaši pravdu.“

„Nikdy jí neuvěříte.“

„Chtěla bych jí věřit. Pokusím se.“

„Neslibujte, co nemůžete splnit, inspektorko.“

„Jak vidíte, nezapla jsem záznamník. Co mi řeknete, bude jen mezi námi.“

„Ale no tak,“ usmál se Boris, „a co ti vaši kolegové za zrcadlem?“

„Mezi vámi, mnou a kolegy za zrcadlem. Chtěla jsem jen říct, že nic z toho, co mi řeknete, proti vám nepoužiju u soudu.“

„Dobře. Povím vám příběh Ester Duncanové. Je velmi podivný a nejsmutnější je na něm to, že se skutečně stal.“ Boris se narovnal a usmál se na Dianu. „Posaďte se pohodlně, začínáme.“

„Pane Duncane, jsem ochotna vás vyslechnout, ale nemám čas na žerty!“

„Nepřerušujte mě, prosím. Tak tedy: Bylo nebylo...“

„Pane Duncane!“

„Inspektorko Hoffová, nechte mě vyprávět tak, jak musím. Prosím vás.“

„Dobře.“

„Ten příběh začíná docela banálně. Nestalo se nic zvláštního. Jen se jeden mladý muž zamiloval do starší ženy. Zamilovala se i ona. Ale byla rozumná. Chtěla být rozumná, a tak vzdorovala. Mluvila o nepřekonatelné propasti času, o přílišném rozdílu věku. Utíkala od toho vztahu.“

„Jak velký byl ten rozdíl?“ zeptala se Diana věcně.

„Sedmnáct let. Ale něco jste mi slíbila.“

„Už mlčím.“

„Vzal jsem si Ester v roce 1969. V tom roce jsem ji zabil. Začal zabíjet. Tehdy jsem netušil, co dělám. Byl jsem mladý, a to není výmluva, taky dostatečně pitomý. Měl jsem patent na rozum, pro všechno jsem měl řešení a problémy tu byly, jen abych je překonával. Jak jsem řekl, byl jsem hloupý a hrozně zamilovaný.

Nebral jsem její strach vážně. Vždyť byla krásná, inteligentní a talentovaná. A pro mě byla tou nejdražší bytostí na světě. Ale ona, tolik milovaná a milující, pochybovala. Upadla do melancholie, plakala. Začala mi říkat, že ji opustím. S jinou, mladší. Bylo to občas, ale šlo mi to na nervy.“

„Tak jste ji...?“

„Ne. Nepřerušujte mě, prosím. Miloval jsem ji čím dál víc. Chtěl jsem jí pomoci. Vždyť většinu času byla tak chytřá, okouzlující a milá. Chovala se ke mně s úctou, jakou jsem si ani nezasloužil. Nezlehčovala moje mládí. Brala vážně moje názory, naslouchala mým slovům a přemýšlela o nich. Bohužel.

Jednou, když jsem ji držel v náručí, začala vzlykat, co by dala za to, aby vrátila čas a nemusela vedle mě stárnout. Smála se skrze slzy, když jsem ji líbal, a říkala, jak by to bylo krásné, kdyby najednou byla stejně stará jako já, nebo dokonce mladší. Nesmál jsem se a docela vážně si zahrál na filozofa. Řekl jsem: „Ester, čas neexistuje. Čas je nesmysl. Čas a to, jak rychle ubíhá, je jenom v tvé hlavě. Bez tebe, tvého já, žádný čas není. Podívej se. Teď je *nyní*, ale to, co bylo před chvílí, a to, co bude, to neexistuje. A to *nyní*, co bylo před chvílí, už taky neexistuje.“

„To vlastně tvrdíš, že minulost, přítomnost a budoucnost jsou v čase nereálné. Když řeknu *nyní*, tak už je vlastně minulostí,“ usmála se.

„Tak nějak o tom mluví Aristoteles. *Nyní*, podobně jako *já*, vyjadřuje tvoje stanovisko, ne vlastnost světa. Bez tebe žádný čas není. Záleží na tom, jak ty ho vnímáš. Čas je v tvém mozku,“ řekl jsem domýšlivě a byl hrdý, jak jsem ji oslnil. Přečetl jsem Scrutona.

„Jsi úžasný. Ty jsi to četl! Ty kvůli mně studuješ knížky o čase,“ radovala se, „hned mi je dej! Chci si všechno přečíst sama. Uvidíš, pochopím to a dám ti pokoj s tou svou časovou propastí.“

Byla nadšená. A já hlupák jí donesl Aristotela, Mc Taggarta, Platona i Bergsona, Schopenhauera i Spinozu. Položila se do knih. Za chvíli byly všude. Seděla mezi nimi, občas nadšeně vykřikla a běžela mi ukázat svůj objev.

„Podívej: Problém času je problém našeho bytí v čase. Jsme spojeni s tím, co milujeme. Koukni, Aristoteles říká: ‚Všechno, co milujeme nebo čeho se obáváme, všechno, co má pro nás alespoň minimální význam, navždy uplynulo a nikdy se nevrátí. Všechno, co máme, je nekonečně malý zlomek *nyní*, který se rozplyne, hned jak po něm vztáhneme ruku.‘ No není to krása?“

Nečekala, až odpovím. Dělala si zápisky. Žila v knihách. Věnovala jim skoro všechnen svůj čas. A ČAS jí to oplatil.

Jednoho dne mě vzala kolem krku, smála se a líbala mě.

„Odpust, miláčku, už se ti budu věnovat. Jsem hotová. Doufám, že jsem přečetla všechno, co šlo. A že jsem to pochopila. Už to umím,“ radovala se.

„Umíš?“ podivil jsem se.

„Ano, umím se vyrovnat s časem.“

Nepochopil jsem tehdy, co mi vlastně říká. Bohužel. Byl jsem moc mladý, hloupý a zamilovaný.“

Boris se na chvíli odmlčel. Díval se do dáli nepřítomným pohledem.

„A dál?“ vyzvala ho Hoffová.

„A dál,“ vzdychl, „dál to všechno začalo.“

„Co, pane Duncane?“ Diana se snažila nedat na sobě znát netrpělivost.

„To neuvěřitelné. Děsivé. Ten hrozný omyl přírody nebo Boha, chcete-li,“ zase se odmlčel. Tentokrát ho nepřerušila a čekala, až promluví.

„Víte, inspektorko, co jsem slyšel od babičky, když jsem byl malý? Že když nás Bůh chce potrestat, splní nám naše největší přání. Usmíváte se? Nám se to stalo.

Ze začátku bylo všechno v pořádku. Víc než v pořádku. Tolik jsem si přál, aby má krásná žena necítila žádný věkový rozdíl. Aby se uklidnila. Zdálo se, že se to povedlo. Že jí ty knihy pomohly a ona se opravdu vyrovnala s časem. Začala se smát, radovala se ze života, překypovala zdravím a vitalitou. Zkrásněla. Byla čím dál tím krásnější. Všimli si toho i naši přátelé. „Ty přímo mládneš,“ říkaly jí kamarádky. „Pořídte si mladšího manžela a omládnete taky,“ odpovídala žertem.

Pak za mnou přišla. Bylo pár dní před Vánoci. Začal padat sníh. Ester stála u okna a dívala se na vločky, které tály na parapetě. Přistoupil jsem k ní a objal ji zezadu. Přitiskla se ke mně a řekla tiše:

„Pevně mě obejmi. Ještě. Pevněji. Vidíš ty vločky, jak tají na parapetě? Takhle se ti rozplynu. Nezbyde nic. Zmizím. Rozplynu se.“ Obrátil jsem ji tváří k sobě. Měla v očích slzy, ale usmívala se.

„Co to říkáš?“ ptal jsem se zmateně.

„Ne, neboj se. Teď ne. Ještě dlouho ne. Stane se to 23. března v roce 2011,“ řekla jistě.

„Prosím?!“

„No ano. Víím to,“ ujistila mě.

„Ester, prosím tě,“ rozčílil jsem se, „co si to zas vymýšlíš. Zase nějaká knížka? Čteš nějaký sci-fi?“

„Ne, to nic, miláčku, promiň. To jen ty Vánoce. Jsem sentimentální. Plácala jsem hlouposti.“

„To doufám,“ řekl jsem přísně a káravě dodal: „Už to nechci slyšet!“

„Jistě, pane učiteli,“ zasmála se. A já nepostřehl, že až příliš vesele. Rozběhla se po pokoji a volala: „Chyt mě, chyt si mě!“ honili jsme se chvíli a skončili si v náručí.

O datu, kdy odejde, se už Ester nezmínila. Dlouhá léta ne. Byla čím dál krásnější. Všímaly si toho její přítelkyně